

اصول قانون اساسی

در برتو نظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل یکصد و دوم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۴۷

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۷/۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل یکصد و دوم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۴۷

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۷/۲۲

فهرست مطالب

- ۲..... اصل یکصد و دوم
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی ۲
- ۱-۱. طرح تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری ۲
- ۱-۲. لایحه اصلاح مواد (۱)، (۲) و (۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران ۲
- ۱-۳. طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ ۲
- ۳..... مجلس شورای اسلامی
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران ۳
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان ۳
- ۱-۳. نظریه تفسیری شماره ۸۵/۳۰/۱۵۸۸۱ مورخ ۱۳۸۵/۴/۱ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی نسبت به تسری مفاد اصل ۷۵ قانون اساسی به طرح‌های ارائه‌شده به مجلس از طریق شورای عالی استان‌ها ۳
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی ۴
- ۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان ۴

اصل یکصد و دوم

شورای عالی استان‌ها حق دارد در حدود وظایف خود طرح‌هایی تهیه و مستقیماً یا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد کند. این طرح‌ها باید در مجلس مورد بررسی قرار گیرد.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱. نظر شماره ۵۵۱۱ مورخ ۱۳۶۱/۷/۱ شورای نگهبان در خصوص طرح تشکیلات

شوراهای اسلامی کشوری^(۱) مصوب ۱۳۶۱/۶/۱۰ مجلس شورای اسلامی

۱-۱-۱- ماده (۴۷)^(۲) که شورای عالی استان‌ها را موظف می‌دارد که به طور اطلاق و کلی طرح‌های پیشنهادی شوراهای شوراها را در صورت تأیید به عنوان طرح قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم دارد، به نظر اکثریت اعضای شورای نگهبان، مغایر اصل ۱۰۲ قانون اساسی می‌باشد؛ زیرا وظیفه این شورا عنایت به رفع تبعیض و ایجاد هماهنگی میان استان‌ها است.

۱-۲. نظر شماره ۸۲/۳۰/۳۵۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۴/۱۴ شورای نگهبان در خصوص

لایحه اصلاح مواد (۱)، (۲) و (۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای

اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵^(۳) مصوب ۱۳۸۲/۳/۲۰ مجلس

شورای اسلامی

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح تشکیلات شوراهای کشوری» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۴۷- شورای عالی اسلامی استان‌ها موظف است طرح‌های تولیدی، صنعتی، کشاورزی، آموزشی، اداری، خدماتی و نظایر آنها را که از سوی شوراهای مربوطه رسیده مورد بررسی قرار دهد و در صورت تأیید به عنوان طرح قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۱/۹/۱ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۴۷- شورای عالی اسلامی استان‌ها موظف است طرح‌های تولیدی، صنعتی، کشاورزی، آموزشی، اداری، خدماتی و نظایر آنها را که از سوی شوراهای استان‌ها در جهت جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری و ایجاد هماهنگی میان استان‌ها رسیده، مورد بررسی قرار دهد و در صورت تأیید به عنوان طرح قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۳. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه اصلاح مواد (۱) و (۲) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۱-۲-۱- در ماده (۱)^(۱) وظایفی خارج از موارد موضوع اصول ۱۰۱ و ۱۰۲ قانون اساسی به عهده شورای عالی استان‌ها گذاشته شده است؛ لذا این ماده از این جهت، مغایر اصول مذکور شناخته شد.

۳-۱. نظر شماره ۸۸/۳۰/۳۷۷۵۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ شورای نگهبان در خصوص طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی

۱-۳-۱- ماده (۴)^(۲) مغایر اصول ۷۴ و ۱۰۲ شناخته شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۳-۱. نظریه تفسیری شماره ۸۵/۳۰/۱۵۸۸۱ مورخ ۱۳۸۵/۴/۱ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی نسبت به تسری مفاد اصل ۷۵ قانون اساسی به طرح‌های ارائه‌شده به مجلس از طریق شورای عالی استان‌ها

شماره: ۱۰/۳۶۱۵۵/د

تاریخ: ۱۳۸۵/۳/۸

حضرت آیت‌الله جنتی (ایده‌کم الله)

دبیر محترم شورای نگهبان

با احترام

از آنجا که اصل هفتاد و پنجم بررسی طرح‌های قانونی و پیشنهادات اصلاحی نمایندگان در خصوص لوایح را که دارای بار مالی باشند منع نموده و از طرفی در اصل یکصد و دوم به شورای عالی استان‌ها اجازه تقدیم طرح به صورت مستقیم به

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل یکصد و یکم، شماره ۱-۴-۱.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل هفتاد و چهارم، شماره ۱-۳۲-۲.

مجلس شورای اسلامی را داده است، خواهشمند است نظریه تفسیری شورای نگهبان را در پاسخ به این سؤال اعلام فرمایید «آیا ممنوعیت بار مالی برای طرح‌های ارائه‌شده به مجلس شامل طرح‌های موضوع اصل یکصد و دوم قانون اساسی نیز می‌شود یا خیر؟»

غلامعلی حداد عادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

شماره: ۸۵/۳۰/۱۵۸۸۱

تاریخ: ۱۳۸۵/۴/۱

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰/۳۶۱۵۵/د مورخ ۱۳۸۵/۳/۸، مبنی بر تقاضای اظهار نظر تفسیری درباره «آیا ممنوعیت بار مالی برای طرح‌های ارائه‌شده به مجلس شامل طرح‌های موضوع اصل یکصد و دوم قانون اساسی نیز می‌شود یا خیر؟» در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۳/۳۱ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر تفسیری شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:

«اصل هفتاد و پنج قانون اساسی شامل هر طرحی که طبق قانون به مجلس ارائه گردد و بار مالی داشته باشد می‌شود.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال وقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایا تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگسازده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir